

Regeringen har givit Försvarsmakten i uppdrag att redovisa en plan för det militära försvarets utveckling 1995-2000. Planen innehåller även anslagsframställning för budgetåret 1995/96. Detta budgetår är denna gång på hela 18 månader, eftersom budgetåren från och med 1997 skall sammanfalla med kalenderåren.

Grunden för Försvarsmaktsplan 95 är bland

Programplan för försv

Textsammanställning: HKU/Info

Försvarsbeslutet (FB 92) har lett till stora förändringar inom Försvarsmakten. Syftet med dessa är att uppnå bättre balans mellan uppgifter och resurser samt mellan kvalitet och kvantitet.

De ekonomiska förutsättningarna ändrades då stabiliseringspropositionen lades fram. Om Försvarsmakten på sikt skall klara de besparingar som stabiliseringspropositionen förde med sig, måste förändringar av krigs- och grundorganisationen behandlas före nästa försvarsbeslut, dvs före 1997.

För att försvarsbeslutets intentioner skall kunna fullföljas måste:

- Försvarsmakten kompenseras för att kronans värde har minskat. Värde-minskningen gör att inköp av materiel blir väsentligt dyrare än planerat.
- Försvarsmakten kompenseras för införandet av kapitalkostnader, t ex

för mark, anläggningar och lokaler.

- Försvarsmakten även i fortsättning- en kompenseras för internationella insatser, inklusive materielkostnader.

Operativa avvägningar

De senaste årens utveckling har pekat på svårigheterna att förutsäga händelseutvecklingen, även i ett kort tidsperspektiv. Ett till synes orationellt agerande har icke sällan och i betydande omfattning påverkat händelseförloppet.

I sammanhanget måste behovet av långsiktighet i inriktningen av försvaret understrykas. Dagens försvareffekt är resultatet av satsningar främst under sent 70- och tidigt 80-tal. Dagens försvarsbudget påverkar i hög grad försvarsförmågan främst efter sekelskiftet. Den säkerhetspolitiska utvecklingen i detta tidsperspektiv inrymmer *förhoppningar* men också klara *risker*. Militära hot mot Sverige kan inte avfärdas. Situationen är fortfarande osäker.

annat försvarsbeslutet, som riksdagen fattade 1992, stabiliseringspropositionen 1992/93:50 samt fjolårets Försvarsmaktsplan 94.

Försvarsmaktens ekonomiska ram är 56.302 miljoner kronor för det 1 1/2 år långa budgetåret 1995/96.

Året fram till år 2000

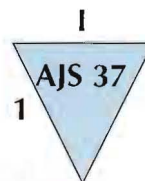
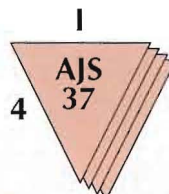
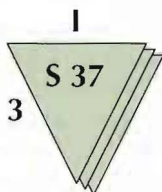
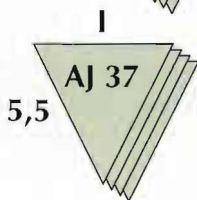
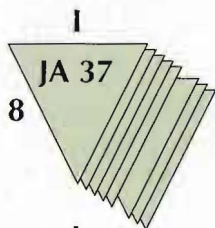
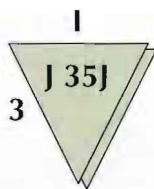
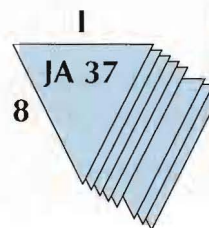
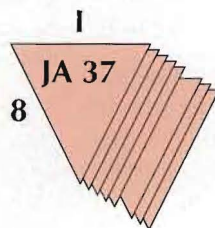
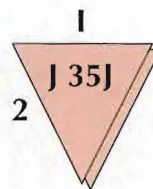
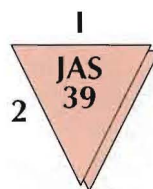
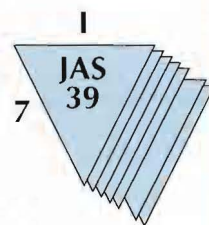
Krigsorganisationens utveckling

Flygstridskrafterna

1992

1997

2002

Nordens strategiska betydelse är stor och det finns betydande stridskrafter i området.

Försvarsmakten skall enligt FB 92, bli kunna stå emot ett strategiskt överfall. Ett hot om strategiskt överfall kan i relativ närhet växa upp i vårt närområde. Senast 1997 skall Försvarsmakten ha förmåga att stå emot ett sådant överfall.

På längre sikt kan hot om ett anfall mot gräns eller kust successivt uppstå. Försvarsmakten skall kunna möta denna typ av anfall senast 2002. Innan dess skall det finnas en särskild plan för hur Försvarsmakten på högst ett år skall kunna växa i styrka, så att ett sådant anfall kan avvärjas. En förutsättning för denna styrketillväxt, så kallad återtagning, är att Försvarsmakten får extra ekonomiska medel.

En stort upplagd samtidig gräns- och kustinvasion kan inte genomföras utan att omfattande upprustning görs i Sveriges närområde. Om detta inträffar skall, enligt FB 92, Försvarsmaktens samlade styrka kunna öka så mycket att en invasion kan mötas. Försvarsmakten skall därför innehålla de funktioner och den kompetens som krävs för ett allsidigt och uthålligt invasionsförsvar. Trots detta kommer det att ta mellan fem och tio år att skapa förmåga att möta en stort upplagd samtidig gräns- och kustinvasion.

Genom att medverka till att konflikt-härdar dämpas kan Sverige minska ris-

ken för att utsättas för ett väpnat angrepp. Förband som kan lösa internationella uppgifter i t ex FN:s eller ESK:s regi skall därför kunna organiseras. Dessa förband organiseras dock i första hand för att kunna delta i försvaret av Sverige.

Försvarets utveckling

Försvarsmaktens insatsberedskap skall anpassas till utvecklingen i omvärlden. – För att hävda territoriet och luftförsvara landet behålls flygstridskrafternas tillgänglighet på nuvarande nivå.

För att kunna stå emot ett strategiskt överfall och utgöra en tröskel mot andra former av militära angrepp prioriteras krigsduglighet och beredskap hos rörliga förband och de förband som skall verka först. Dessa förband får ny materiel före andra. För att bygga upp förmågan att stå emot ett strategiskt överfall krävs bl a att samövningen ökas och att den samlade effekten inom luftförsvaret ökas.

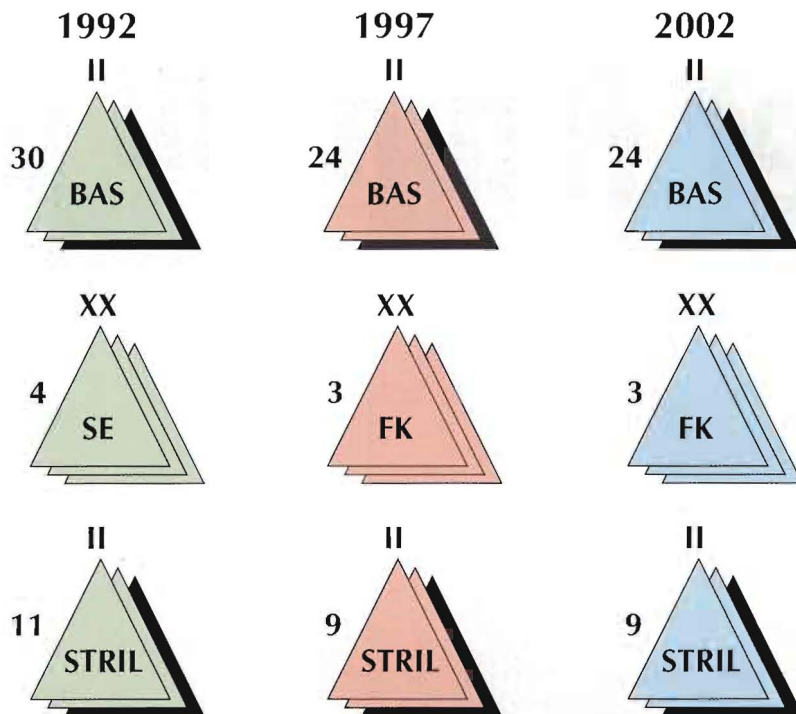
Kraven på övriga förbands krigsduglighet och beredskap är något lägre och förnyelsen av materiel långsammare.

För att kunna möta ett anfall mot gräns eller kust krävs bl a att JAS 39 Gripen införs, arméstridskrafterna mekaniseras och att sjöstridskrafternas kapacitet att anfälla stärks.

Inriktning

Försvarsmaktens verksamhet är indelad i 14 program. Ett nytt program, internationell verksamhet, föreslås. Här beskrivs kortfattat hur programmen skall utvecklas under de närmaste åren. Budgetåret 1995/96 (från den 1 juli 1995 till och med den 31 december 1996) är Försvarsmaktens totala resursbehov 56.302 miljoner kronor.

Krigsorganisationens utveckling Flygstridskrafterna

Flygvapnets lednings- och underhållsförband. – Äldre centraler för stridsledning ersätts med nya. Utbyggnaden av Bas 90 fortsätter i begränsad takt. Omkring år 2005 skall 24 huvudbaser vara utbyggda. Flygburen spanningsradar, FSR 890, köps in. Resursbehov 1995/96: 5.800 miljoner kronor.

JAS 39-förband. – Anskaffningen av JAS 39 Gripen fortsätter. Två divisioner ska var operativa 1997 och ytterligare fem före 2002. På sikt organiseras totalt 16 divisioner. Den tvåsitsiga versionen, JAS 39B, utvecklas. Spanningskapsel, bombkapsel och ny radarjaktrobot, AMRAAM, köps in. Resursbehov 1995/96: 9.616 miljoner kronor.

Övriga stridsflygförband. – Möjligheterna till telekrigföring förbättras genom att störsändare köps in. Ny radarjaktrobot, AMRAAM, köps in. För att förbättra Viggens attackförmåga införs bombkapsel. Resursbehov 1995/96: 2.907 miljoner kronor.

Transportflygförband. – Helikopter

10 ersätter helikopter 3. Modifierade transportflygplanet Gulfstream IV, TP 102B, ersätter signalspanningsflygplan TP 85, Caravelle. Resursbehov 1995/96: 522 miljoner kronor.

● ● **Operativa lednings- och underhållsförband.** – Ett nytt operativt lednings- och informationssystem utvecklas. Systemet är gemensamt för hela Försvarsmakten. Miloreservstabsfunktionen avvecklas. Minskningen av underhållsorganisationen fullföljs. Resursbehov 1995/96: 2.711 miljoner kronor.

Fördelningsförband. – Telesystem 9000 anskaffas och skall vara helt införd 2002. Utvecklingen av artillerigranaten Bonus och artillerilokaliseringsradarn Artur fullföljs. Anskaffning görs före 2002. Förberedelser görs för att byta ut luftvärnssystem 48 mot luftvärnsrobotsystem 23 Bamse. Utbytet görs efter sekelskiftet. Resursbehov 1995/96: 3.664 miljoner kronor.

Försvarsområdesförband. – Försvarsområdesförbanden reduceras från

187 000 man till 165 000. Hemvärnets rekrytering fullföljs så att styrkan uppgår till 125 000 man senast 2002. Resursbehov 1995/96: 2.961 miljoner kronor.

Armébrigadförband. – Infanteri- och norrlandsbrigaderna får tre typer av splitterskyddade fordon: stridsfordon 90, pansarbandvagn 401 (MT-LB) och pansarbandvagn 501 (BMP-1). Pansarbrigaderna utrustas med nya Leopard-stridsvagnar under de närmaste åren. En mekaniserad brigad behåller stridsvagn 104 Centurion till efter sekelskiftet, då begagnade Leopard-stridsvagnar införs. En mekaniserad brigad som är avsedd för Norrland får nya Leopard-stridsvagnar och stridsfordon 90. Resursbehov 1995/96: 7.063 miljoner kronor.

● ● **Marina lednings- och underhållsförband.** – Minskningen av marinens organisation för ledning och underhåll slutförs. Lednings- och informationssystemen förbättras. Ett utökat ansvar för materielunderhåll läggs på krigsförbanden. Resursbehov 1995/96: 1.143 miljoner kronor.

Marina flyg- och helikopterförband. – Krigsorganisationen förändras genom att helikopterdivisionerna på Säve och Kallinge (F 17) slås samman. Den fredstida verksamheten fortsätter tills vidare på Berga, Säve och Kallinge. Inriktningen är dock att på sikt göra en sammanslagning även av den fredstida verksamheten. Resursbehov 1995/96: 354 miljoner kronor.

Stridsfartygsförband. – Kustkorvett typ Göteborg slutlevereras. Ytstridsfartyg 2000 anskaffas. Fyra mindre minröjningsfartyg köps in. Tre ubåtar typ Gotland levereras 1995-97. Nya torpeder anskaffas. Resursbehov 1995/96: 4.053 miljoner kronor.

Kurstförsvarförband. – Två eller tre rörliga kustartilleribrigadledningar skall på sikt organiseras. Sex amfibiebataljoner organiseras till 1997. Ett marint områdesförsvaret behålls i Stockholms och Blekinge skärgårdar, vid inloppen till Göteborg och Bråviken samt på norra Gotland. Resursbehov 1995/96: 2.000 miljoner kronor.

● ● **För krigsorganisationen gemensamma resurser.** – Försvarsmaktens resursledningssystem samordnas och

Flygvapnets lednings- och underhållsförband

- Tre flygkommandon vidmakthålls. Första eskadern (E 1) avvecklas senast den 30 juni 1996.
- BAS 90-utbyggnad fortsätter i begränsad takt.
- 24 basbataljoner vidmakthålls.
- StriC införs mot slutet av perioden.
- Radarförband PS-870 fullföljs och flygburen spanningsradar (FSR 890) anskaffas.

utvecklas. Projektet Försvarsmaktsofficer 2000 genomförs. Flygvapnets grundorganisation anpassas till krigsorganisationens utveckling. Förslag till förändringar redovisas den 1 september 1995. Resursbehov 1995/96: 8.671 miljoner kronor.

För grundorganisationen gemensamma resurser. – Riksdagen bör senast våren 1995 besluta om att grundutbildningen vid Norrlandskustens marinkommando i Härnösand avvecklas senast 1997. Försvarsmakten återkommer till regeringen med ett fördjupat underlag i denna fråga. Resursbehov 1995/96: 4.837 miljoner kronor.

Internationell verksamhet. – Försvarsmaktens deltagande i internationella insatser ökar. Förband skall efter statsmakternas beslut kunna ställas till FN:s och ESK:s förfogande. Personalen skall rekryteras, utbildas och utrustas så, att de fredsbevarande styrkorna

kan lösa sina uppgifter. Verksamheten skall bedrivas så, att tiden från begäran till dess att resurserna kan ställas till förfogande kan kortas.

Stöd för verksamheten utomlands skall kunna lämnas så att de deltagande förbanden säkert och uthålligt kan lösa sina uppgifter.

Några särskilda förband som bara har till uppgift att verka utomlands bör inte skapas. I stället kan vissa särskilt lämpade förband anpassas så att de även kan göra internationella insatser.

Sverige är sedan våren 1994 med i Partnerskap för fred, PFP. Försvarsmakten kommer att delta i PFP-övningar med inriktning mot fredsbevarande verksamhet. Resursbehov 1995/96: tusenkronorsanslag.

Personal

Försvarsmakten kommer troligen att behöva fler yrkesofficerare för att klara den fredstida verksamheten inom landet och samtidigt göra internationella insatser.

I krigsförbanden finns det behov av yngre befäl. För att täcka detta behov utan att senare få ett överskott av äldre yrkesofficerare krävs särskilda åtgärder. Exempelvis bör yrkesofficerare som är mellan 35 och 45 år få bättre möjligheter att frivilligt byta yrke. Dessutom behöver Försvarsmakten även i fortsättningen kunna erbjuda yrkesofficerare i 55-årsåldern någon form av pension.

I nedanstående tabeller redovisas behovet av personal.

Yrkesofficerare. – I nedanstående tabell är behov och tillgång uttryckt i antal individer.

De sammanlagda behoven påverkas av de osäkerheter som redovisats tidigare. Behovsredovisningen grundar sig på den föreslagna krigsorganisationen.

Kategori	Behov 1999					Totalt	Tillgång 94-07-01	Skillnad
	OPL Pg 1	Armén Pg 2-4	Marinen Pg 5-8	Flygvapnet Pg 9-12	Övriga			
Arméoff	1624	6679	54	22	209	8588	8718	- 130
Marinoff	260	6	2863	3	64	3196	3309	- 113
FV-off	345	0	15	3610	85	4055	3892	+ 163
SUMMA	2229	6685	2932	3635	358	15839	15919	- 80

Reservofficerare. – I nedanstående tabell är behov och tillgång uttryckt i antal individer.

	Behov 1999	Tillgång 94-04-01	Skillnad
Operativ ledning	1237	1172	+ 65
Armén 1)	7544	8506	- 962
Marinen 1)	1587	2821	- 1234
Flygvapnet 1)	1712	1614	+ 98
SUMMA	12080	14113	- 2033

Tillgången avser reservofficerare med kvarstående tjänstgöringsskyldighet.

1) Respektive central produktionsledares totala behov, det vill säga även behovet för "övriga myndigheter".

Civilanställda. – I nedanstående tabell är behov och tillgång uttryckt i personår.

	Behov 1999	Tillgång 94-07-01*)	Skillnad
Operativ ledning	2590	2590	0
Armén	3500	4100	- 600
Marinen	1900	1889	+ 11
Flygvapnet	2780	3438	- 658
SUMMA	10670	12507	- 1837

*) Återger det antal personår som resp program "förbrukat" under budgetåret 1993/94. Innehåller även avgiftsfinansierad och uppsagd personal.

Värnpliktiga. – Värnpliktslagen innebär att endast de värnpliktiga som erfordras för krigsorganisationen skall utbildas.

I nedanstående tabell redovisas utbildningsbehovet av värnpliktiga för krigsplacering.

	Behov 1994/95	Behov 1995/96	Behov 1999	Skillnad
Operativ ledning	650	650	650	0
Armén	23750	23750	23750	0
Marinen	4100	4100	4100	0
Flygvapnet	4100	4350	3600	-500
SUMMA	32600	32850	32100	-500

JAS 39-förband

- Två divisioner JAS 39 blir operativa senast den sista juni 1997. Ytterligare fem divisioner före 2002.
- Tvåsitsig version JAS 39B anskaffas.
- Ny radarjaktrobot med medellång räckvidd anskaffas.
- Bombkapsel införs under perioden.
- Spaningskapsel anskaffas och blir operativ senast 2002.

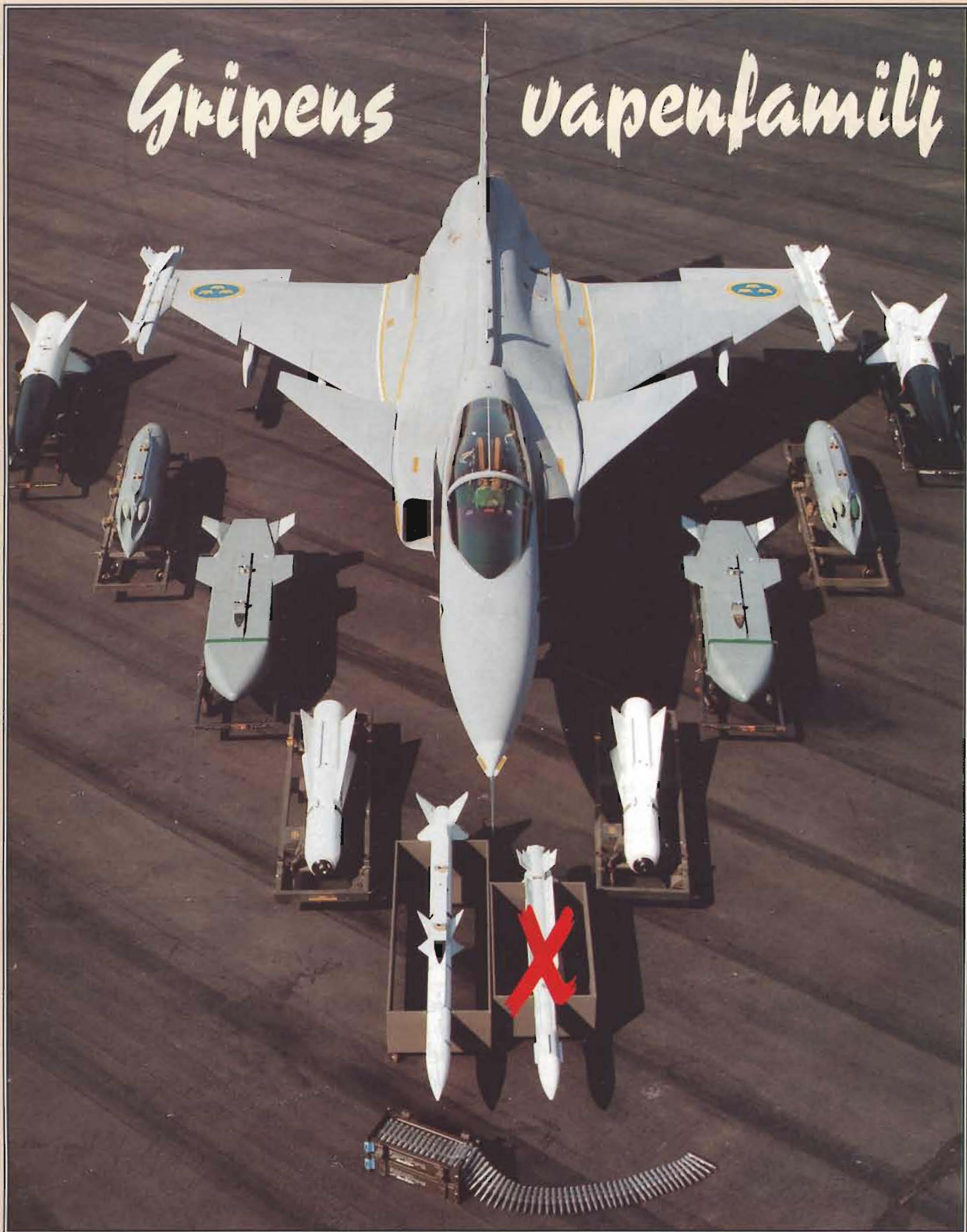
Övriga stridsflygförband

- Under perioden vidmakthålls:
Åtta divisioner JA 37 och två divisioner J 35J.
Fyra divisioner AJS 37.
Fyra divisioner SK 60.
- Ersättning av J 35J med JAS 39 påbörjas under 1997.
- Ny radarjaktrobot med medellång räckvidd anskaffas.
- Telekrigföringsförmågan på JA 37 förbättras.
- Bombkapsel anskaffas till AJS 37.

Frivilliga. – Krigsorganisationens behov av utbildad personal skall styra uppdraget till frivilliga försvarsorganisationer. I krigsorganisationen skall frivilliga med avtal för tjänstgöring vid höjd beredskap placeras enligt fastställd personaltabell. Luft- och markobservationssystemet (LOMOS) skall på sikt bemannas helt med frivilliga. Värnpliktiga befäl kan på frivillig väg komplettera sin utbildning för att öka förmågan att lösa sin krigsuppgift.

Gripens vapenfamili

Rekryteringsunderlaget för den frivilliga befälsutbildningen kommer att minska när krigsorganisationen minskar, medan behovet ökar inom hemvärnet. – Totalt bedöms ingen minskning av behovet ske. ■

Ovan: Under sommaren meddelades att regeringen beslutat anskaffa 100 ex av den amerikanska jaktroboten AMRAAM. (I slutskedet föll alltså den franska konkurrenten MICA bort; på bilden försedd med ett rött kors.)

JAS 39 Gripens övriga beväpningsalternativ består av enligt bilden (fr v el h:) attackrobot Rb 15F, jaktrobot Rb 74 Sidewinder, raketkapsel, bombkapsel, attackrobot Rb 75 Maverick, aktiv radarjaktrobot AMRAAM och automatkanon. I arsenalen ingår också spaningskapsel och extratank.